

Publikacije „Socialne matice“ v Gorici za l. 1913. — Ravnokar je razposlala najmlajša med našimi „Maticami“ svojim članom prve publikacije, ki naj širijo „med vsemi sloji umevanje sodobnih gospodarskih, državnih in prirodoslovnih problemov“: 1. Geološki izprehodi po Goriškem. Predaval v „Narodni prosveti“ v Gorici l. 1912, prof. Ferd. Seidl. (Glej poročilo dr. P. Grošlja v febr. štev. „Lj. zvana“, str. 101). — 2. O bistvu življenja. Spisal in govoril na predavanju „Narodne prosvete“ v Gorici dr. Boris Zarnik. (Glej zgoraj str. 131—135.) — 3. Dr. Ivan Žmavc, Ozdravljenje socialnega življenja z uporabo prirodoslovja. Poljudni podneti k rešitvi socialnega vprašanja v zmislu vzgoje k delovnemu pravu. — 4. Dr. Karel Slanc, Zadruga in njen pomen v razvoju človeštva. — 5. Dr. K. Ozvald, Srednješolska vzgoja. (Prosvetna knjižnica, zv. 63). O tej publikaciji je poročal „Lj. zvon“ 1912, str. 389. — 6. J. U. Dr. Vekoslav Kisovec, Delavsko zavarovanje proti nezgodam.

Publikacije „Slovenske šolske matice“ za l. 1913: 1. Viktor Bežek, Občno vzgojeslovje z dušeslovnim uvodom. A. Osnovni nauki iz dušeslovja. („Pedagoške učne knjige“, I.) — 2. Domoznanstveni pouk v ljudski šoli. (Konec.) Sestavila Eliza Kukovec. — Posebno ukoslovje računanja v ljudski šoli. 4. snopič. Spisal šol. svet. Luka Lavtar. — 3. Flora slovenskih dežel. 2. snopič. Sestavil Julij Glowacki, uredil dr. L. Poljanec. („Poljudno-znanstvena knjižnica“, III. zvezek.) — 4. Pedagoški letopis. XIII. zvezek. Uredil H. Schreiner. — O prvi in četrti publikaciji priobčimo poročilo v prihodnji številki.

I. S. Turgenjev, Dim. Preveo Mirko Divkovič. Inicijali i naslov T. Krizmana. U Zagrebu 1913. Izdanje Matice Hrvatske. 8°. 192 str.

„Dim“, ki ga imamo tudi Slovenci v domačem prevodu, je nastal leta 1867, torej v oni plodoviti in pomembni dobi, ki jo je pisatelj prebil večinoma v svoji vili v kopališču Baden-Baden (1863—1870). Nejunaški junak povesti je Litvinov, ki omahuje od demonske Irine do vdane Tatjane in nazaj k Irini, svoji ženski-usodi. Milieu je tista ruska družba v Nemčiji, ki jo je imel zapadnjak Turgenjev v mislih, ko je molil: „Gospod, obvaruj me rojakov!“ Politiziranje — dim, filozofija — dim, ljubezen — dim, življenje — dim! V Litvinovi žalostni usodi riše pisatelj svoje lastno življenje: le nekaj manjka, kar ni bilo pisatelju nikoli dim in kar mu najbrž edino ni bilo dim: njegova umetnost. — Prevod je toliko spreten, da navadno ne zabriše tudi najrahljših subtilnosti finega ruskega formalista. Točne opombe pod črto bodo občinstvu zelo dobrodošle. *Pastuškin.*

Sofoklove tragedije. Preveo Koloman Rac. U Zagrebu 1913. Izdala Matica Hrvatska. 8°. X+450 str.

Prevajanje starih klasikov je pri nas še v povojih. Včasih se jih loti kaka plesniva filološka avtoriteta in nadleguje svoje sodobnike s tako zverženimi tiradami, da se rodoljub dvajsetega veka kar prekriža pred njim. Kar je boljših krotiteljev jezika, imajo sami s seboj dovolj opravka, nikar da bi se mogli resno poglobiti v kaj tako moško zrelega, kot je na primer Sofoklej. Naši južni bratje, se zdi, so v tem nekoliko na boljšem. Tudi pričujoči prevod priča, da ga je ustvarila večča roka. Hrvaščina s svojimi mnogimi naglasi se zna pod izurjenim prevajalčevim peresom prilagoditi vsem težkočam muhaste grške metrike. V kratkem, jedrnatem uvodu je prevajalec točno orisal Sofoklejevo književno delovanje, njegov pomen in njegove zasluge za razvoj gledališke umetnosti. *Pastuškin.*